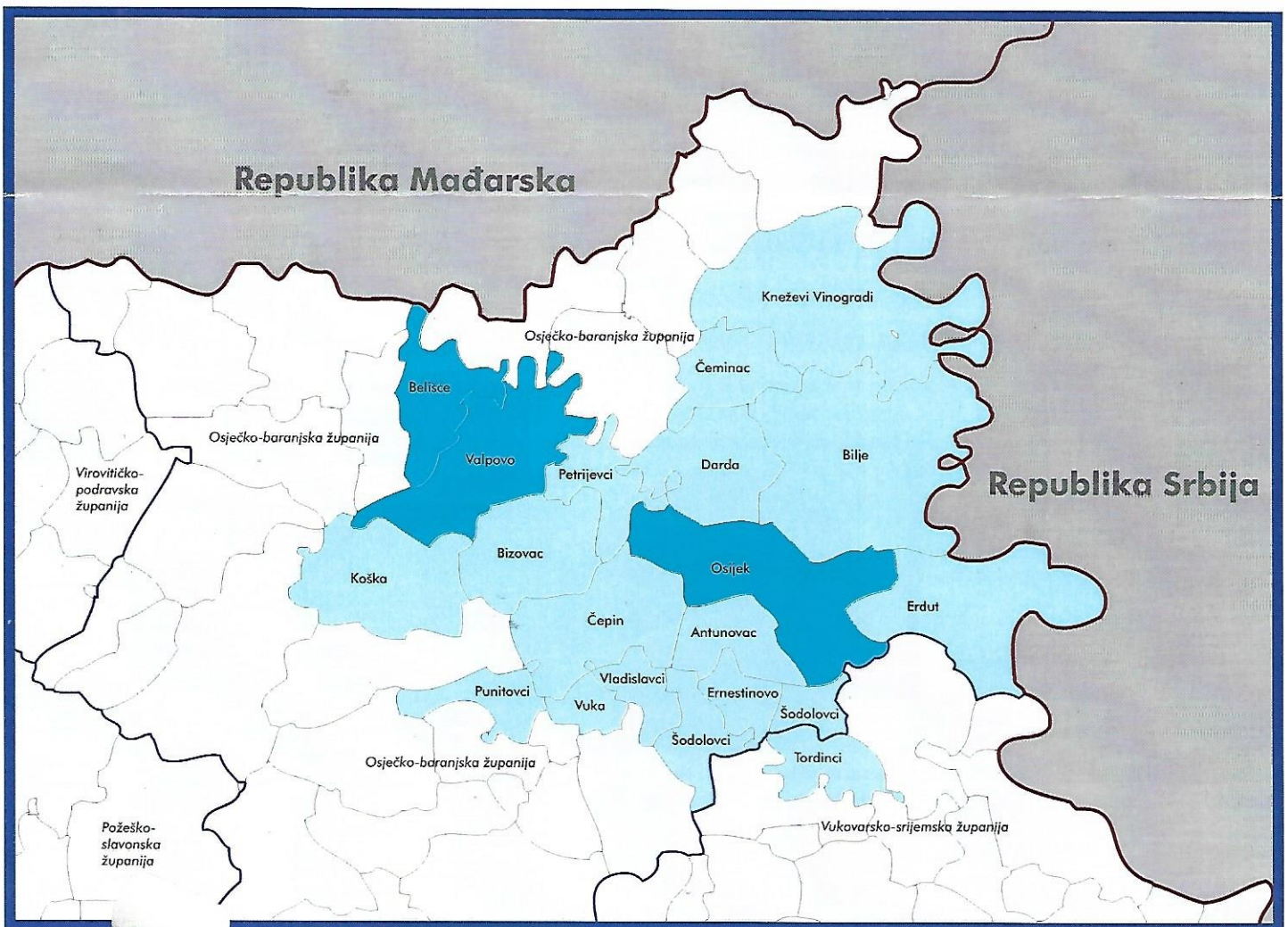

Grad Osijek

Posredničko tijelo
integriranih teritorijalnih
ulaganja

MEHANIZAM INTEGRIRANIH TERITORIJALNIH ULAGANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Na slabiji rast i smanjenu produktivnost u sklopu općeg slabljenja gospodarskih i socijalnih prilika u Europi, Europska unija je odgovorila strategijom Europa 2020, s ciljem poticanja pametnog, održivog i uključivog rasta. Povećati konkurentnost gospodarstva i zaposlenost i osigurati rast temeljen na korištenju vlastitog znanja, smanjiti siromaštvo i jačati socijalnu uključenost, te smanjiti regionalne nejednakosti i osigurati kvalitetne uvjete života, strateški su ciljevi Europske Unije i Hrvatske kao njezine nove države članice.

Regionalna ili kohezijska politika pruža potreban investicijski okvir i instrumente u vidu strukturnih fondova radi ostvarenja ciljeva strategije Europa 2020 a brojne europske regije dokazuju da regionalni razvoj može značajno pridonijeti povećanju konkurentnosti.

Gradovi su u regionalnoj politici EU također prepoznati kao mjesta na kojima se koncentriraju potencijali i izazovi – sukladno navedenome za urbane aglomeracije u financijskoj perspektivi EU 2014.-2020. utvrđen je poseban instrument - Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU) za održivi urbani razvoj, s obveznom alokacijom iz Europskog fonda za regionalni razvoj dopunjenu alokacijama drugih fondova.

Navedena tematika regulirana je Uredbom EU br. 1301/2013 (članak 7.) Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. godine o Europskom fondu za regionalni razvoj te o posebnim odredbama o cilju Ulaganje za rast i radna mjesta (uz istodobno stavljanje izvan snage Uredbe EZ br. 1080/2006. godine).

Članice EU, sukladno navedenoj Uredbi, obvezne su primijeniti sljedeće novosti:

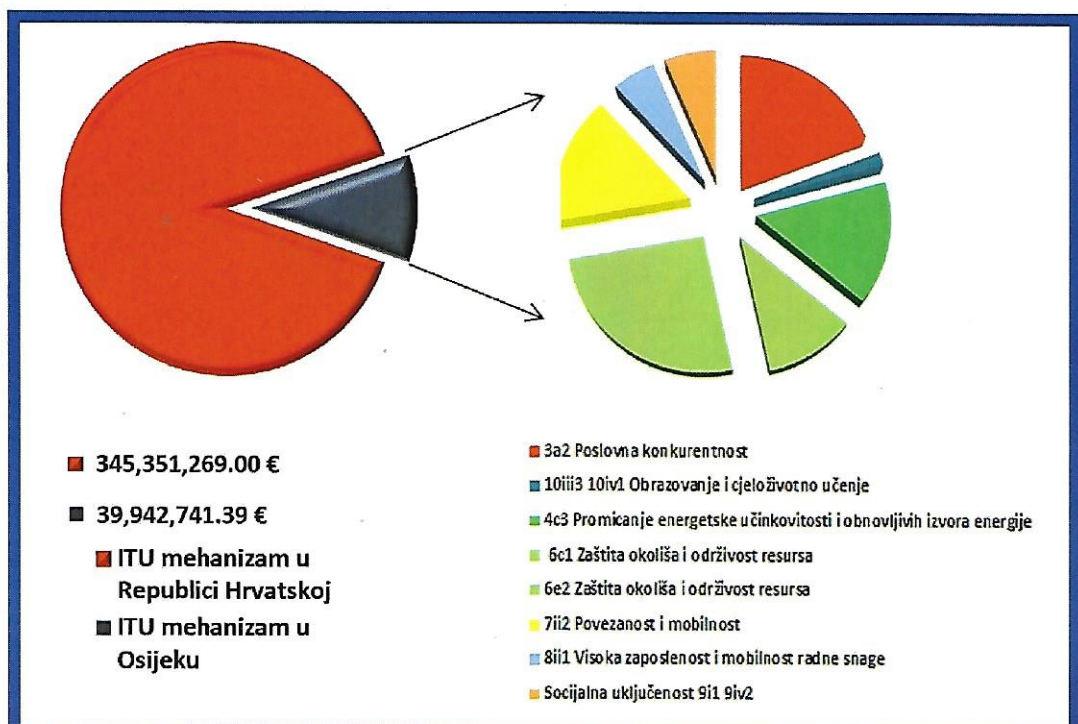
- Obvezu alokacije 5% sredstava za ITU,
- Europski fond za regionalni razvoj podržava održivi urbani razvoj putem strategija i
- Odgovornost gradova nadležnih za provedbu ITU mehanizma.

Integrirani pristup teritorijalnom razvoju – mogućnosti korištenju EU-fondova u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2014.-2020.

Integrirana teritorijalna ulaganja predstavljaju novi mehanizam (ITU mehanizam) Europske unije za razdoblje 2014.-2020. godine. Uveden je s ciljem jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja, a sastoji se od skupa aktivnosti koje se u gradovima mogu financirati iz tri različita fonda: Europskog fonda za regionalni razvoj (u nastavku: EFRR) i Kohezijskog fonda (u nastavku: KF) i Europskog socijalnog fonda (u nastavku: ESF). **ITU mehanizam u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2020. godine provodit će se putem:**

- Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (u nastavku: OPKK) i
- Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (u nastavku: OPULIP)

Ukupna indikativna alokacija u sklopu ITU mehanizma u Republici Hrvatskoj iznosi 345.351.269,00 eura, od čega je 253.351.269,00 eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj, 50.000.000,00 eura iz Kohezijskog fonda i 42.000.000,00 eura iz Europskog socijalnog fonda. Iz navedenih sredstava za urbano područje (aglomeraciju) Osijek indikativno je alocirano 39.942.741,39 €.

Glavni elementi ITU mehanizma su:

1. Definirano i uspostavljeno urbano područje i izrađena strategija razvoja urbanog područja:

Potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar regionalnog razvoja i fondova Europske unije dana 24. studenog 2015. donio je Odluku o ustrojavanju urbane aglomeracije Osijek kojom je ustrojena urbana aglomeracija Osijek sa sjedištem u Osijeku. Navedenom odlukom urbanu aglomeraciju Osijek čini 19 jedinica lokalne samouprave i to 3 grada (Osijek, Belišće i Valpovo) i 16 općina (Antunovac, Bilje, Bizovac, Čeminac, Čepin, Darda, Erdut, Ernestinovo, Kneževi Vinogradi, Koška, Petrijevci, Punitovci, Šodolovci, Tordinci, Vladislavci i Vuka).

Odabir ITU područja uspješno je provedena za sedam prihvatljivih urbanih područja u natječajnom postupku. U listopadu 2016. godine Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije svečano uručilo Odluku o odabiru područja za provedbu mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja za sedam najvećih urbanih centara u Republici Hrvatskoj s najvećom koncentracijom stanovništva, odnosno, gradovi koji imaju više od 50.000 stanovnika u centralnim naseljima – Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Slavonski Brod, Zadar i Pula.

Prepoznajući potrebu za učinkovitijom suradnjom jedinica lokalne samouprave urbane aglomeracije Osijek kao mehanizma za postizanje ciljeva održivog razvoja urbanog područja Grad Osijek sklapa Sporazum o suradnji jedinica lokalne samouprave u izradi i provedbi Strategije razvoja urbane aglomeracije Osijek. Sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske Grad Osijek u studenom 2017. donio je **Strategiju razvoja urbane aglomeracije Osijek do 2020.**, temeljni strateški dokument u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja ove urbane aglomeracije.

Teritorijalni obuhvat urbane aglomeracije Osijek – osnovni pokazatelji		
Grad/Općina	Stanovnika (2011.)	Površina (km ²)
Grad Osijek – središte UA	108.048	175
Grad Belišće	10.825	71
Grad Valpovo	11.563	142
Općina Antunovac	3.703	57
Općina Bilje	5.642	260
Općina Bizovac	4.507	100
Općina Čeminac	2.909	62
Općina Čepin	11.599	121
Općina Darda	6.908	94
Općina Erdut	7.308	157
Općina Ernestinovo	2.189	32
Općina Kneževi Vinogradi	4.614	249
Općina Koška	3.980	123
Općina Petrijevci	2.870	56
Općina Punitovci	1.803	42
Općina Šodolovci	1.653	73
Općina Tordinci*	2.032	50
Općina Vladislavci	1.882	32
Općina Vuka	1.200	25
UKUPNO:	195.235	1.921

2. Uspostava sustava upravljanja i kontrole ITU mehanizmom

Grad središte urbanog područja u svakom odabranom ITU području treba imati dvojak ulogu.

Odabrano ITU područje mora provoditi aktivnosti u sklopu ITU mehanizma te je i službeno imenovano ITU posredničkim tijelom Sporazumom o obavljanju delegiranih i s njima povezanih zadaća i aktivnosti u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u financijskom razdoblju 2014-2020. 13. travnja 2017. godine. Kako bi se osigurala nesmetana provedba ITU mehanizma, grad središte urbanog područja surađivat će s upravljačkim tijelom za OPKK, kao i s drugim tijelima nadležnim za provedbu ITU mehanizma što je definirano Sporazumom o provedbi integriranih teritorijalnih ulaganja u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ u financijskom razdoblju 2014-2020. od 7. veljače 2018.. Nastavno na navedeno, Grad Osijek, središte urbanog područja postaje Posredničko tijelo integriranih teritorijalnih ulaganja, a poslove obavlja Odsjek za provedbu ITU mehanizma (ITU PT) unutar Upravnog odjela za programe Europske unije.

S jedne strane, od grada središta urbanog područja očekuje se aktivan doprinos provedbi ITU mehanizma. U tu će svrhu grad središte:

- Pripremiti vlastite projekte iz područja urbanog razvoja koje će predložiti za financiranje kroz ITU mehanizam;
- Koordinirati i nadgledati aktivnosti ostalih jedinica lokalne samouprave koje čine urbano područje u pripremi projekata iz područja urbanog razvoja koji su prihvatljivi za financiranje unutar ITU mehanizma.

S druge strane, grad središte urbanog područja bit će izravno uključen u upravljanje ITU mehanizmom, tj. zadužen za odabir projekata u sklopu specifičnih ciljeva OPKK.

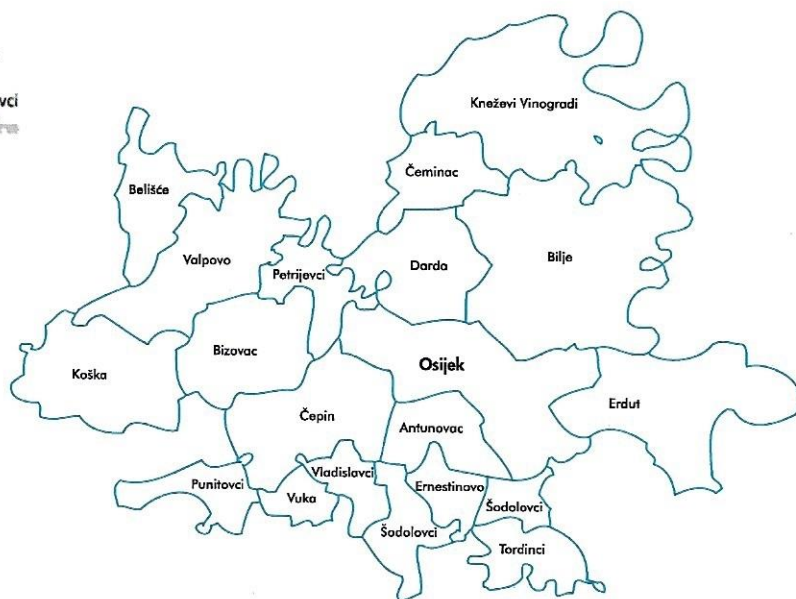
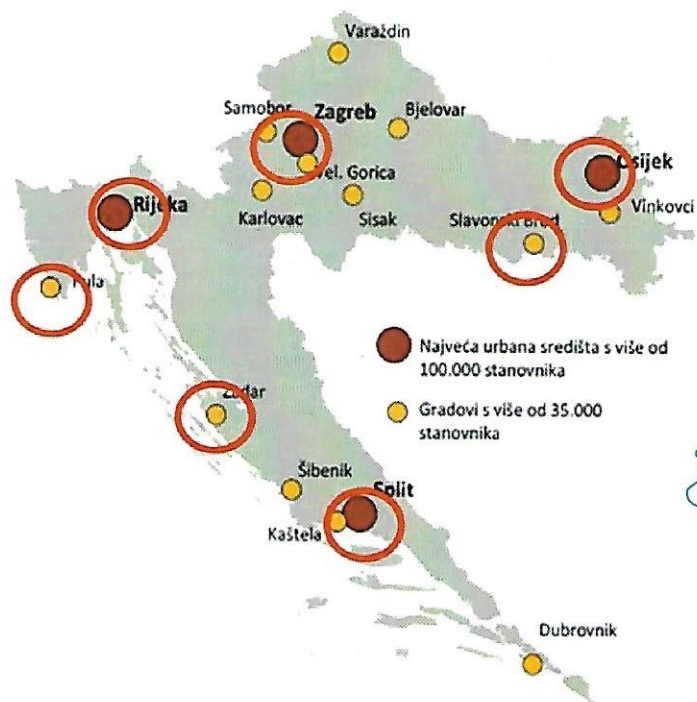
Posredničko tijelo integriranih teritorijalnih ulaganja ITU PT za urbano područje Osijek postaje nositelj provedbe dijela postupka dodjele bespovratnih sredstava (ocjena kvalitete projekata). Kako bi provodili ove zadaće, svrhu jačanja i potpore za učinkovitu provedbu i praćenje ITU mehanizma na području urbane aglomeracije Osijek na raspolaganje su im stavljena i bespovratna sredstva iz EU fondova - Tehnička pomoć (u omjeru od 85% EU i 15% gradovi). Iznos Tehničke pomoći po gradovima iznosi 3,4% od alokacije za njihovo urbano područje. Kroz projekt „Tehnička pomoć za ITU PT Osijek“ KK.10.1.1.02.0004 sufinanciraju se aktivnosti i troškovi rada Posredničkog tijela ITU PT Osijek s iznosom od 11.396.774,74 HRK bespovratnih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

3. Odabir aktivnosti u ITU područjima

Odabir projekata u ITU područjima može se izvršiti putem natječajnog postupka ili izravno za strateške projekte. Postupci odabira strateških projekata ili pozivi na dostavu projektnih prijedloga iz područja urbanog razvoja pokreću se posebno za svako ITU područje.

Indikativna alokacija ITU financijskih sredstava UA Osijek	
OPERATIVNI PROGRAM „KONKURENTNOST I KOHEZIJA“	
34.578.878,24 €	
SC 3a2 Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva	7.662.661,65 €
SC 4c3 Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva	6.054.458,19 €
SC 6c1 Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine	4.259.324,83 €
SC 6e2 Obnova brownfield lokacija (bivših vojnih i/ili industrijskih područja) unutar ITU-a	10.216.882,20 €
SC 7i12 Povećanje broja putnika u javnom prijevozu	6.385.551,37 €
OPERATIVNI PROGRAM „UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI“	
5.363.863,15 €	
8ii1 Povećati zaposlenost i brzu integraciju mladih osoba koje nisu zaposlene, u obrazovanju ili osposobljavanju na tržište rada	2.171.087,47 €
9i1 Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije i 9iv2 Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu de-institucionalizacije	2.554.220,55 €
10iii3 Unaprjeđenje kvalitete i relevantnosti obrazovnog sustava za odrasle i podrška odraslima te unaprjeđenje njihovih vještina i kompetencija i 10iv1 Modernizacija ponude strukovnog obrazovanja te podizanje njegove kvalitete u svrhu povećanja zapošljivosti učenika kao i mogućnosti za daljnje obrazovanje	638.555,14 €
UKUPNO ITU	39.942.741,30 €
Sufinanciranje	15%

Aktivnosti koje će se provoditi kroz ITU mehanizam u urbanoj aglomeraciji Osijek

iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija na raspolaganju nam je 34.578.878,24 eura za:

1. Razvoj poduzetničkih potpornih institucija urbane aglomeracije Osijek (3a2)
2. Unaprjeđenje infrastrukture poduzetničkih zona urbane aglomeracije Osijek (3a2)
3. IT Park (3a2)
4. Zamjena spojnog vrelovoda od TE-TO do toplane Pogona Osijek (4c3)
5. Rekonstrukcija kulturnih dobara UA Osijek (6c1)
6. Razvoj i unaprjeđenje osječke Tvrđe (6e2)
7. Centar za posjetitelje Tvrđa (6e2)
8. E – Mobilnost (7ii2)
9. Biciklističke staze UA Osijek (7ii2)

iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali na raspolaganju nam je 5.363.863, 15 eura za:

10. Poboljšanje zapošljivosti, samozapošljivosti i integracije mladih na tržište rada (8ii1)
11. Programi aktivnog uključivanja i podrške ranjivim skupinama (9i1)
12. Razvoj socijalnih (i zdravstvenih) usluga (9iv2)
13. Programi obrazovanja i cjeloživotnog učenja u skladu s potrebama tržišta rada (10iii3)
14. Jačanje kompetencija učenika usklađivanjem znanja i vještina s tržištem rada i podizanjem kvalitete strukovnog obrazovanja (10iv1)